

学 成 语

编著 潘丹

吉林人民出版社

幼儿园国学经典课堂

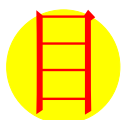
根据教育部最新颁布的《幼儿教育指导纲要》编写

学成语

编著 潘 丹

吉林人民出版社

世外桃源	1
爱屋及乌	2
刮目相看	4
胸有成竹	6
纸上谈兵	8
骇人听闻	10
不耻下问	12
邯郸学步	14
得过且过	16
叶公好龙	18
雪中送炭	20
一举两得	22
亡羊补牢	24
掩耳盗铃	26
望梅止渴	28
刻舟求剑	30
疑神疑鬼	32
自相矛盾	34
南辕北辙	36
游刃有余	38
走马看花	40
鹬蚌相争, 渔翁得利	42
家喻户晓	44
缘木求鱼	46

世外桃园

典故

dōng jìn táo yuān míng zài táo huā yuán jì zhōng xiě zhè yàng yí gè gù shì
东晋陶渊明在《桃花源记》中写这样一个故事：

yǒu yí gè yú fū huá zhe chuán shùn xī liú shǐ jìn yí piàn táo huā lín lín
有一个渔夫，划着船顺溪流驶进一片桃花林。林

hòu yǒu yí gè shān dòng guò le shān dòng jìng shì lìng yí gè tiān dì zhè lǐ
后有一个山洞，过了山洞，竟是另一个天地。这里

de rén nán gēng nǚ zhī guò zhe ān lè xìng fú de shēng huó cūn lǐ de rén
的人男耕女织，过着安乐、幸福的生活。村里的人

rè qíng zhāo dài le yú fū bìng gào su tā tā men de zǔ xiān zài qín cháo yīn
热情招待了渔夫，并告诉他，他们的祖先在秦朝因

bì zhàn luàn lái dào zhè lǐ ān jiā luò hù yí dài yí dài chuán xià lái yǔ
避战乱，来到这里安家落户。一代一代传下来，与

wài jiè wán quán gé jué le gēn běn bù zhī dào wài miàn shì jiè de biàn huà lín
外界完全隔绝了，根本不知道外面世界的变化。临

bié shí cūn lǐ rén dīng zhǔ yú fū
别时，村里人叮嘱渔夫，

bú yào duì wài rén jiǎng zhè lǐ de shì
不要对外人讲这里的事。

zhè ge chéng yǔ bǐ yù bú shòu wài jiè
这个成语比喻不受外界

yǐng xiǎng de dì fāng huò lǐ xiǎng zhōng de
影响的地方或理想中的

měi hǎo tiān dì
美好天地。

解读

比喻幻想中的仙境或不受外界影响的美好境地。

爱屋及乌

典故

zhōu wǔ wáng zài jūn shī jiāng tài gōng de móu huà xià dǎ bài yīn
周武王在军师姜太公的谋划下，打败殷
shāng jiàn lì le zhōu cháo dàn shì zěn yàng chǔ zhì shāng cháo yí liú xià
商，建立了周朝。但是怎样处置商朝遗留下
lái de guān huàn jiāng shì ne jiāng tài gōng shuō wǒ tīng shuō rú guǒ
来的官宦将士呢？姜太公说：“我听说，如果
xǐ huan nà gè rén jiù lián dài xǐ huan tā wū shàng de wū yā rú guǒ
喜欢那个人，就连带喜欢他屋上的乌鸦；如果
zēng hèn nà gè rén jiù lián dài tǎo yàn tā de jiā rén hé suí cóng
憎恨那个人，就连带讨厌他的家人和随从。
ruò quán bù shā jìn dí duì fēn zǐ ràng tā men yí gè
若全部杀尽敌对分子，让他们一个
yě bù liú nín kàn zěn yàng
也不留，您看怎样？”

解读

喜爱一个人，连带喜爱他房屋上的乌鸦。比喻爱某人而对某人有关的人和事物也产生了好感。

xiǎo sōng shǔ hé xiǎo tù zǐ shì hǎo péng you xiǎo tù zǐ dào xiǎo sōng shǔ jiā wán
 小松鼠和小兔子是好朋友，小兔子到小松鼠家玩，
 tè bié ài hù zhōu wéi de xiǎo shù hé xiǎo huā xiǎo tù zǐ shuō wǒ zhè shì ài
 特别爱护周围的小树和小花。小兔子说：“我这是爱
 wū jí wū
 屋及乌。”

成语接龙

ài wū jí wū
 爱屋及乌

wū hé zhī zhòng
 乌合之众

zhòng suǒ zhōu zhī
 众所周知

zhī nán ér jìn
 知难而进

jìn tuì liǎng nán
 进退两难

nán rú dēng tiān
 难如登天

tiān zuò zhī hé
 天作之合

hé pǔ zhū huán
 合浦珠还

huán wǒ hé shān
 还我河山

shān míng gǔ yìng
 山鸣谷应

yìng yùn ér shēng
 应运而生

shēng bù féng shí
 生不逢时

shí lái yùn zhuǎn
 时来运转

zhuǎn bēi wéi xǐ
 转悲为喜

xǐ wén lè jiàn
 喜闻乐见

jiàn shì bú miào
 见势不妙

miào shǒu huí chūn
 妙手回春

chūn nuǎn huā kāi
 春暖花开

kāi chéng bù gōng
 开诚布公

gōng zhèng lián jié
 公正廉洁

jié shēn zì hào
 洁身自好

hào gāo wù yuǎn
 好高骛远

yuǎn zǒu gāo fēi
 远走高飞

fēi huáng téng dá
 飞黄腾达

刮目相看

典故

sān guó shí qī wú guó de míng jiàng lǚ méng wǔ yì gāo qiáng
三国时期，吴国的名将吕蒙，武艺高强，
yīng yǒng shàn zhàn dàn dú shū hěn shǎo tóng liáo men dōu hěn qīng shì tā
英勇善战，但读书很少，同僚们都很轻视他。
wú wáng sūn quán quàn tā duō dú xiē shū lǚ méng hěn gǎn dòng cóng cǐ
吴王孙权劝他多读些书，吕蒙很感动，从此
yòng gōng dú shū
用功读书。

yí cì dū dū lǚ sù yǔ tā tán lùn jūn shì lǚ méng tāo tāo
一次，都督鲁肃与他谈论军事，吕蒙滔滔
bù jué yǒu lǐ yǒu jù lǚ
不绝，有理有据。鲁
sù dà jiā zàn shǎng nǐ bù
肃大加赞赏：“你不
dàn wǔ yì gāo qiáng ér qiě zú
但武艺高强，而且足
zhì duō móu a shì bié sān
智多谋啊！士别三
rì dāng guā mù xiāng kàn
日，当刮目相看！”

注释 ① 刮：擦。

解读 改变过去的看法，用新的眼光来看待。

故事

sēn lín zhōng kǒng què de yǔ máo zuì piào liang bǎi líng niǎo de gē shēng zuì hǎo tīng zhuó mù
森林中,孔雀的羽毛最漂亮,百灵鸟的歌声最好听,啄木
niǎo zuì yīng jùn zuì qiáng hàn duō yìng de shù mù tā dōu néng záo chū dòng lái sān zhī niǎo měi
鸟最英俊、最强悍,多硬的树木它都能凿出洞来。三只鸟每
tiān dōu hù xiāng pān bǐ dōu shuō zì jǐ shì zuì bàng de
天都互相攀比,都说自己是最棒的。

tū rán yǒu yì tiān zhuó mù niǎo bù chǎo le tā fā huī zì jǐ de cháng chù zhuān zhuō
突然有一天,啄木鸟不吵了。它发挥自己的长处,专捉
shù mù lǐ de hài chóng dà shù gōng gong xiào hā hā de shuō nǐ chéng wéi le yì míng shòu
树木里的害虫。大树公公笑哈哈地说:“你成为了一名受
rén zūn jìng de yī shēng zhēn jiào rén guā mù xiāng kàn ne
人尊敬的医生,真叫人刮目相看呢。”

kǒng què hé bǎi líng niǎo bù hǎo yì si de dī xià le tóu
孔雀和百灵鸟不好意思地低下了头。

成语接龙

guā mù xiāng kàn kàn pò hóng chén chén āi luò dìng
刮目相看 看破红尘 尘埃落定

dìng hǎi shén zhēn zhēn fēng xiāng duì duì bù gōng táng
定海神针 针锋相对 对簿公堂

táng táng zhèng zhèng zhèng dà guāng míng míng chá qiū háo
堂堂正正 正大光明 明察秋毫

háo wú yí wèn wèn xīn wú kuì kuì bù gǎn dāng
毫无疑问 问心无愧 愧不敢当

xiōng yǒu chéng zhú
胸有成竹

典故

běi sòng zhù míng wén xué jiā sū shì bù dàn wén zhāng xiě de hǎo
北宋著名文学家苏轼，不但文章写得好，
ér qiě huà huà yě hěn chū sè zài tā de huà zhú jì zhōng chēng
而且绘画也很出色。在他的《画竹记》中称：

huà zhú bì xiān chéng zhú yú xiōng zhōng
“画竹必先成竹于胸中。”

tā de hǎo péng you wén tóng yǐ huà mò zhú chū míng tā de fáng
他的好朋友文同以画墨竹出名。他的房
zi zhōu wéi zāi le hǎo duō zhú zi wú lùn guā fēng xià yǔ tā dōu rèn
子周围栽了好多竹子，无论刮风下雨，他都认
zhēn lín mó zhú zi de xíng tài dōu shēn shēn de yìn zài tā xīn lǐ
真临摹。竹子的形态都深深地印在他心里，

zuò chū de huà dāng rán yě jiù
作出的画当然也就

huó líng huó xiàn le sū shì
活灵活现了。苏轼

hòu lái zèng yì shǒu shī shuō wén
后来赠一首诗说：“文

tóng huà zhú shí chéng zhú yǐ zài
同画竹时，成竹已在

xiōng
胸。”

解读

画竹前心中已经有了竹子的完整形象。比喻处理事情前早有了成熟的计划。

故事

tù bǎo bao cóng xiǎo jiù xué zhe bāng mā ma gàn jiā wù ér qiě yì xué jiù huì xīng qī
兔宝宝从小就学着帮妈妈干家务,而且一学就会。星期

tiān mā ma yào qù kàn wàng shēng bìng de wài pó liú tù bǎo bao kàn jiā
天,妈妈要去看望生病的外婆,留兔宝宝看家。

lín zǒu shí mā ma dīng zhǔ tā yào kàn hǎo jiā mén bié wàng le gěi huā jiāo shuǐ tù bǎo
临走时,妈妈叮嘱它要看好家门,别忘了给花浇水。兔宝

bao xiōng yǒu chéng zhú de shuō fàng xīn ba mā ma méi wèn tí
宝胸有成竹地说:“放心吧妈妈,没问题。”

成语接龙

xiōng yǒu chéng zhú
胸有成竹

zhú mǎ zhī jiāo
竹马之交

jiāo kǒu chēng zàn
交口称赞

zàn bù jué kǒu
赞不绝口

kǒu bú yìng xīn
口不应心

xīn kǒu rú yī
心口如一

yī wú suǒ yǒu
一无所有

yǒu qiú bì yìng
有求必应

yìng yùn ér shēng
应运而生

shēng lóng huó hǔ
生龙活虎

hǔ luò píng chuān
虎落平川

chuān liú bù xī
川流不息

xī shì níng rén
息事宁人

rén yán kě wèi
人言可畏

wèi shǒu wèi wěi
畏首畏尾

wěi dà bú diào
尾大不掉

diào yǐ qīng xīn
掉以轻心

xīn líng shǒu qiǎo
心灵手巧

纸上谈兵

典故

zhàn guó shí qī zhào guó míng jiāng zhào shē yǒu yí gè ér zǐ
 战国时期，赵国名将赵奢有一个儿子，
 míng jiào zhào kuò tā cóng xiǎo jiù shú dú bīng shū ài tán lùn jūn shì
 名叫赵括。他从小就熟读兵书，爱谈论军事，
 yǒu shí hòu tā fù qīn dōu nán bú zhù tā yí cì qín guó jūn duì
 有时候他父亲都难不住他。一次，秦国军队
 jìn fàn zhào guó zhào wáng pài zhào kuò wéi jiāng hé qín jūn zuò zhàn dàn
 进犯赵国，赵王派赵括为将，和秦军作战。但
 zhào kuò zhǐ huì zhǐ shàng tán bīng méi yǒu rèn hé shí zhàn jīng yàn jié guǒ
 赵括只会纸上谈兵，没有任何实战经验，结果
 shǐ sì shí wàn zhào jūn xiàn rù qín jūn chóng wéi zhào jūn liáng jué zhǐ
 使四十万赵军陷入秦军重围。赵军粮绝，只
 de tū wéi zhào kuò zài tū
 得突围，赵括在突
 wéi guò chéng zhōng bèi qín jūn
 围过程中被秦军
 shè sǐ zhào jūn yě quán jūn
 射死，赵军也全军
 fù mò
 覆没。

解读

只在纸面上谈论用兵的策略。比喻只空发议论，不解决实际问题。

故事

yì zhī xiǎo hú li xiǎng biǎo xiàn yí xià zì jǐ de běn lǐng yú shì lái dào lǎo hǔ miàn
一只小狐狸想表现一下自己的本领,于是,来到老虎面
qián gěi lǎo hǔ jiǎng rú hé dǎ bài shī zi de fāng fǎ xiān zuò yí gè dà lóng zi zài shè jì
前,给老虎讲如何打败狮子的方法:“先做一个大笼子,再设计
yí tào shéng suǒ rán hòu wā yí gè xiàn jǐng jiāng shī zi yǐn rù xiàn jǐng zài tào zhù tā fàng jìn
一套绳索,然后挖一个陷阱,将狮子引入陷阱,再套住它,放进
dà lóng zi dào nà shí shī zi yě yào zài wǒ men miàn qián dī tóu le ” hú li dé yì de
大笼子。到那时,狮子也要在我们面前低头了。”狐狸得意地
shuō lǎo hǔ tīng zhe yǒu jǐ fēn dào lǐ yú shì duì zhe hú li shuō nà nǐ jiù bǎ shī zi
说。老虎听着有几分道理,于是对着狐狸说:“那你就把狮子
zhuō lái ba
捉来吧。”

jié guǒ shī zi rú yuē ér zhì tà pò xiàn jǐng yǎo duàn shéng suǒ chī diào le hú li
结果狮子如约而至,踏破陷阱,咬断绳索,吃掉了狐狸。
lǎo hǔ kǎi tàn hú li zhǐ bú guò shì zhǐ shàng tán bīng bà le
老虎慨叹:“狐狸只不过是纸上谈兵罢了。”

成语接龙

zhǐ shàng tán bīng
纸上谈兵

bīng guì shén sù
兵贵神速

sù zhàn sù jué
速战速决

jué shèng qiān lǐ
决胜千里

lǐ yìng wài hé
里应外合

hé èr wéi yī
合二为一

yì kǒng zhī jiàn
一孔之见

jiàn shì bú miào
见势不妙

miào xiǎng tiān kāi
妙想天开

kāi lù xiān fēng
开路先锋

fēng máng bì lù
锋芒毕露

lù wěi cáng tóu
露尾藏头

骇人听闻

典故

suí cháo huáng dì yáng guǎng zài wèi shí yǒu gè guān yuán jiào wáng
隋朝皇帝杨广在位时，有个官员叫王

shào tā bù zhuān xīn zuò běn zhí gōng zuò zǒng shuō yì xiē huāng miù de
劼，他不专心做本职工作，总说一些荒谬的

shì qing lái tǎo huáng dì kāi xīn bǐ rú tā huǎng bào mǒu chù yǒu yì
事情来讨皇帝开心。比如他谎报：某处有一

zhī shén guī guī fù yǒu tiān xià yáng xīng sì gè zì yù shì yáng jiā
只神龟，龟腹有“天下杨兴”四个字，预示杨家

jiāng shān xīng wàng huáng hòu sǐ le tā yòu hú yán shuō huáng hòu yuán
江山兴旺；皇后死了，他又胡言，说皇后原

shì pú sà zhuǎn shēng tā xiàn zài zhǐ shì fǎn huí tiān shàng qù le tā
是菩萨转生，她现在只是返回天上去了。他

zhè xiē hài rén tīng wén de guài lùn suī rán zāo
这些骇人听闻的怪论虽然遭

dào dà chén men de bǐ
到大臣们的鄙

qì què shēn dé yáng
弃，却深得杨

guǎng de huān xīn
广的欢心。

注释 ◎ 骇：震惊。

解读 形容事出不一般或故意夸大其词，使人听了感到十分震惊。

xiǎo péng you nǐ shēn biān yǒu rén shuō yì xiē hài rén tīng wén de shì qing ma
小朋友，你身边有人说一些骇人听闻的事情吗？

成语接龙

hài rén tīng wén
骇人听闻

wén guò zé xǐ
闻过则喜

xǐ chū wàng wài
喜出望外

wài róu nèi gāng
外柔内刚

gāng bì zì yòng
刚愎自用

yòng jìn xīn jī
用尽心机

jī guān yòng jìn
机关用尽

jìn qí suǒ cháng
尽其所长

cháng nián lěi yuè
长年累月

yuè lǎng fēng qīng
月朗风清

qīng tiān bái rì
青天白日

rì rú yuè rǎn
日濡月染

rǎn jiù zuò xīn
染旧作新

xīn chóu jiù hèn
新仇旧恨

hèn xiāng zhī wǎn
恨相知晚

wǎn jié huáng huā
晚节黄花

huā tiān jiǔ dì
花天酒地

dì dà wù bó
地大物博

bó xué duō cái
博学多才

cái gāo bā dòu
才高八斗

dǒu zhuǎn xīng yí
斗转星移

yí huā jiē mù
移花接木

mù rén shí xīn
木人石心

xīn huā nù fàng
心花怒放

不耻下问

典故

chūn qiū shí qī wèi guó yǒu gè dà fū jiào kǒng yǔ cōng mǐn hào
春秋时期，卫国有个大夫叫孔圉，聪敏好
xué fēi cháng qiān xū kǒng yǔ sǐ hòu wèi guó guó jūn wèi le ràng hòu
学，非常谦虚。孔圉死后，卫国国君为了让后
rén xué xí hé fā yáng tā de hào xué jīng shén tè bié cì gěi tā yí gè
人学习和发扬他的好学精神，特别赐给他一个
wén de chēng hào kǒng zǐ yǒu gè xué shēng míng jiào zǐ gòng yě shì
“文”的称号。孔子有个学生名叫子贡，也是
wèi guó rén tā rèn wéi kǒng yǔ bìng bú xiàng rén men suǒ shuō de nà yàng
卫国人，他认为孔圉并不像人们所说的那样
hǎo bù yīng dé dào nà me gāo de píng jià yú shì qù wèn kǒng zǐ
好，不应得到那么高的评价。于是去问孔子：

píng shén me cì gěi kǒng yǔ wén de chēng hào kǒng zǐ shuō kǒng
“凭什么赐给孔圉‘文’的称号？”孔子说：“孔

yǔ fēi cháng qín fèn hào xué cōng míng líng lì
圉非常勤奋好学，聪明伶俐，

ér qiě jīng cháng xiàng bǐ zì jǐ
而且经常向比自己

dì wèi dī xià de rén qǐng jiào
地位低下的人请教，

yì diǎn er yě bù gǎn dào xiū chǐ
一点儿也不感到羞耻。”

注释 ① 不耻：不以为耻。

解读 不以向比自己学问或职位较低的人请教为耻，形容虚心好学。

xiǎo péng you kǒng zǐ xué xí bù chǐ xià wèn wǒ men yīng gāi xiàng tā nà yàng
小朋友，孔子学习不耻下问，我们应该向他那样，
bù dǒng jiù wèn xū xīn hào xué shì yì zhǒng měi dé
不懂就问。虚心好学是一种美德。

成语接龙

bù chǐ xià wèn wèn xīn wú kuì kuì bù gǎn dāng
不耻下问问心无愧愧不敢当

dāng jī lì duàn duàn zhāng qǔ yì yì bù róng cí
当机立断断章取义义不容辞

cí bù dá yì yì qì fēng fā fā jiā zhì fù
辞不达意意气风发发家致富

fù kě dí guó guó tài mín ān ān jū lè yè
富可敌国国泰民安安居乐业

yè jīng yú qín qín xué hào wèn wèn xīn wú kuì
业精于勤勤学好问问心无愧

kuì bù gǎn dāng dāng jī lì duàn duàn zhāng qǔ yì
愧不敢当当机立断断章取义

yì bù róng cí cí yán yì zhèng zhèng dà guāng míng
义不容辞辞严义正正大光明

hán dān xué bù
邯 郸 学 步

典故

zhàn guó shí qī zhào guó guó dū hán dān rén zǒu lù zī shì fēi
战国时期，赵国国都邯郸人走路姿势非
cháng yōu měi xiāo sǎ wài dì rén dōu hěn zàn shǎng hé xiàn mù yān
常优美、潇洒，外地人都很赞赏和羡慕。燕
guó yí gè ài měi de shǎo nián tè bié mí liàn hán dān rén zǒu lù de
国一个爱美的少年，特别迷恋邯郸人走路的
zī tài jìng bù gù lù tú yáo yuǎn zhuān mén dào hán dān xué xí tā
姿态，竟不顾路途遥远专门到邯郸学习。他
fēi cháng yòng xīn guān mó xiào fǎng liàn xí guò le yí duàn shí jiān
非常用心观摩、效仿、练习，过了一段时间，

tā méi xué huì tā men zǒu
他没学会他们走
lù de zī tài lián zì
路的姿态，连自
jǐ yuán lái de zǒu lù zī
己原来的走路姿
shì yě quán wàng le tā
势也全忘了，他
zhǐ hǎo pá zhe lí kāi hán
只好爬着离开邯
dān huí lǎo jiā le
郸回老家了。

注释 ◎ 学步：学习走路。

生硬地模仿别人，不但没学到人家的本领，反把自己原有的东西给忘了。

